

ИЗБОР ОД КРИТИКИ

Југословенски уметник кој е упадливо успешен во предавањето на едно демонско и брзо движење на апокалиптичните носители на војната, гладот, чумата и смртта. Како и кај некои други југословенски уметници на денешнината, неговото чувство е силно антимилитаристичко и тоа дава еден свој поттик. Бојата игра своја улога во интензитетот на ефектот, нејзината спектрална скала почнувајќи од ледено сино, жолто, црвено, до злокобниот пурпурен облак долу. Коњаниците од оригиналната визија – насликани со толкава грандиозност од Албрехт Дирер (слика 2), се соодветно опишани со еден поопшт израз "Јавачи", така што изгледа како да носат модерно размножување на вооружувањето и на злокобното модерно оружје во акција против напатеното мноштво.

(Вилијем Гаунт, Фантастичното сликарство од Хиеронимус Бош до Салвадор Дали, Федон, Лондон, 1974)

Ташковски е ликовно изградена сликарска природа која своето знаење го стави во служба на посебна фантастика. Всушност, аналитичкиот темперамент на Ташковски наоѓа една многу сложена клима во која се мешаат многу елементи, секогаш во еден беспрекорен ликовен поредок, со пресметани односи кои за Ташковски не се никаква тајна, туку напротив средство да се долови тактилноста и волуминозоста на своите сложени предмети и визији. Една од важните теми е војната, со нејзините страотни пратечки појави, која делува речиси како еден вид некоја нова Апокалипса, чиј гласник Ташковски, заправо не од ридот Патмос, ја најавува иднината на ужасот кој, да се надеваме, барем за догледно време нема да се исполни.

(Павле Васиќ, Фантастиката на Васко Ташковски, Политика, Београд, 22.X 1977)

Ако споменатите изложби предупредија на Васко Ташковски како на особено интересен сликар – почувствувавме тогаш желба подобро да го запознаеме неговото творештво – сега загрепската поставка обилно го оправда пробудениот интерес. Ташковски е една од најособените личности на надреално-фантастичниот круг кај нас. Можеме само да посакаме повеќе информативни изложби од братските републики со сличен квалитет.

Најзрелите работи на Васко Ташковски доаѓаат во последните две-три години и главно се чуден вртлог на сновиденија кој тече во распрснувачките монструозни технички направи. Фантастиката нема цел да го афирмира потсвесното ниту пак да биде апологија на некоја идна супер техничка цивилизација.

Овде необичноста е изговор за посиловито да биде прикажана можната позадина или опачина на техничката разорна моќ (Оружје на смртта, Доказ на едно постоење, 1975). Пределот е исполнет со распарчени елементи од органско и аорганско потекло или, во друга прилика, претворен во соблазителна лабораторија на позафатна деструкција на се човечко.

Во потесна уметничка смисла Ташковски умее да биде и впечатлив колорист (Освојувачи, 1972), и шкрт во содржината (Плима, Осека, 1977) па и тогаш да постигне надреално-фантастичен набој со слично значење и визуелна сугестивност. Тоа значи дека непрекидно бара соодветна форма како да го изрази секогаш истото стравување (стрепња) и дека не му е туѓ говорот ниту со поекономични средства на изразување...

(Јосип Шкунца, Опачината на разорната моќ, Вјесник, Загреб, 9.XII 1977)

Поетиката на своето сликарство Васко Ташковски ја развивал врз искуството на многу задгранични и овдешни сродни мајстори, давајќи му на фантастичниот свет свои акценти. Повремено во тој свет ќе препознаеме традиционалности на таканаречениот магиски реализам во кој нема дефинитивни формули и нема логична историска и биолошка основа. Таквите традиции се преобразуваат во лични, недвосмислено уметнички достигнуања. Тие се процес на творештво и молитва се за трајноста на уметноста. Тие традиции се зафат што ги доближуваат сродните сликари, разграничувајќи ги во исто време во индивидуалноста, во барањето и наоѓањето на свои врвици. На таква врвица чекори кон непознатото и Васко Ташковски со нем повик да му се придружиме како што сме им се придружиле на оние што не возбудувале со свои откритија на возможното и на невозможното. Зашто само малку пред да го откриеме, сликарот ни го претставија оддалеку со мапа во која е апострофирана фантастиката низ столетија, делумно истргнувајќи го богатото македонско сликарство од анонимност.

(Славко Јаневски, Васил Ташковски – слики, Галерија на современата ликовна уметност, Ниш, септември 1987)